

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/69/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614216179
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6614216179.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti 1/ B. P., narodená XX. XX. XXXX, 2/ B. P., narodený XX. XX. XXXX, obaja bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odborom sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov matka Q. P., narodená XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. K. XX, Z., štátna občianka SR, zast. JUDr. Anton Širgel, advokát so sídlom Nitra, Štefánikova 49, pobočka: Filakovo, Hlavná 23, otec B. P., narodený XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, Z., štátny občan SR, zast. JUDr. Erika Golská, advokátka, so sídlom T. G. Masaryka 29, Lučenec, v konaní o zmenu umiestnenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zverenie maloletej B. P., narodenej XX.XX.XXXX a maloletého B. P., narodeného XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti a zaviazanie matky Q. P. platením výživného na maloleté deti z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletých detí doručil tunajšiemu súdu dňa 14. 10. 2014 návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloleté deti do svojej výchovy a starostlivosti, alternatívne matke uložiť povinnosť zdržať sa vycestovania spolu aj s maloletými deťmi do zahraničia. Zároveň otec navrhol vo veci vydať rozhodnutie, ktorým maloleté deti zverí do jeho výchovy a starostlivosti a matku zaviazhe platením výživného na maloleté deti vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa na každé maloleté dieťa zvlášť počnúc právoplatnosťou rozsudku, vždy do 25.-teho dňa toho ktorého mesiaca.

Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletých detí žili v spoločnej domácnosti od roku 1999, avšak manželstvo neuzavreli. Z ich spoluzitia sa dňa XX. XX. XXXX narodila maloletá dcéra B.. Po narodení dcéry s matkou dieťaťa prerušili spoluzitie, pričom rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. značka 11Nc/224/2000, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 11. 2000 súd zveril maloletú B. do výchovy a starostlivosti matky a jemu ako otcovi výživné nebolo určené. Ďalším rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. značka P/33/2001 zo dňa 19. 04. 2002 bol upravený jeho styk s maloletou dcérou. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. značka 11P/212/2007 zo dňa 06. 06. 2007 bola schválená rodičovská dohoda v otázke výživného na maloletú dcéru B. a bolo mu určené výživné vo výške 2.000 Sk mesačne počnúc od 01. 09. 2007. Následne po čase s matkou obnovili spoluzitie a dňa I. XXXX sa im narodil syn B.. Po opätovnom vzájomnom spoluzití začali vznikať medzi nimi problémy, preto sa matka spolu s deťmi odsťahovala ku svojím rodičom. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. značka 5P/172/2012 zo dňa 25. 01. 2013 súd ponechal maloleté deti v starostlivosti matky a zároveň upravil styk otca s nimi. Na Okresnom súde Lučenec sa vedie aj konanie sp. značka 8P/101/2013 o zvýšenie

výživného na maloleté deti, ktoré konanie nie je právoplatnej skončené, nakoľko voči rozsudku podal odvolanie.

V súčasnosti sa od osôb blízkych matke dozvedel, že matka spolu aj s maloletými deťmi sa plánuje natrvalo vysťahovať do L. P.. Maloletá dcéra B. bola vo L. P. už počas letných prázdnin, čo priznala matka aj na pojednávaní Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/101/2013, kedy uviedla, že dcéra bola na návšteve u príbuzných. V mesiaci október 2014 vycestovala matka do L. P. údajne s obidvoma maloletými deťmi za účelom, aby tam vybavila doklady potrebné k ich trvalému pobytu. V súčasnosti sa matka s deťmi zdržiava v mieste svojho trvalého bydliska, avšak má obavu, že v blízkej budúcnosti opätovne všetci traja vycestujú do zahraničia a domov sa už nevrátia. Vycestovaním matky s deťmi by stratil reálnu možnosť stykať sa so svojimi maloletými deťmi, pretože nemá dostatok finančných prostriedkov, aby za nimi mohol vycestovať do zahraničia za účelom jeho stretnutia s nimi a predpokladá, že ani matka detí nedisponuje takým objemom finančných prostriedkov, aby pravidelne pricestovala aj s deťmi na Slovensko.

Zastáva názor, že vycestovanie do zahraničia by nebolo v záujme maloletých detí, pretože obe maloleté deti vyrastali na Slovensku, majú tu svojich príbuzných. Matka ani maloleté deti neovládajú anglický jazyk na takej úrovni, aby si sami dokázali poradiť v akejkoľvek zložitej situácii. Navyše maloletá dcéra B. má zdravotné problémy, sama matka v konaní Okresného súdu Lučenec sp. značka 8P/101/2013 uviedla, že dcéra navštevuje množstvo odborných lekárov a pravidelne užíva lieky. Aj z pohľadu starostlivosti o zdravie dcéry B., rozhodnutie matky o vycestovanie do zahraničia je veľmi nezodpovedné, pretože vo L. P. zdravotná starostlivosť nie je poskytovaná zadarmo. Z každého uhla pohľadu, či už z hľadiska štúdia, sociálnych kontaktov dcéry alebo zabezpečenia dostatočnej zdravotnej starostlivosti o dcéru sa mu javí zotrvanie dcéry na Slovensku jednoznačne pre ňu prospešnejšie.

Čo sa týka maloletého B., podľa vyjadrenia matky si jeho zdravotný stav vyžiadal predĺženie rodičovskej dovolenky matky do 4. roku veku dieťaťa. Následne by mal maloletý začať navštevovať predškolské zariadenie. V prípade vycestovania do L. P. by syn z domáceho prostredia, v ktorom sa stretáva po väčšine iba s matkou a jej príbuznými hneď vstúpil do úplne neznámeho prostredia, ktorým by nerozumel a nevedel by nadviazať kamarátske vzťahy. Navyše matka by sa mu už zrejme nedokázala toľko osobne venovať, pretože by bola nútená pracovať, aby mohla v cudzine seba a dve maloleté deti vôbec užiť. Rovnako ako aj v prípade malotej B., aj o malotom B. matka tvrdí, že jeho zdravotný stav nie je dobrý, že musí s ním navštevovať mnoho lekárov, a teda vycestovaním maloletého B. do zahraničia by bolo jeho zdravie ohrozené z rovnakého dôvodu ako v prípade dcéry B..

S deťmi má dobrý vzťah, často sa s nimi stretáva. Čo sa týka jeho osobných pomerov, žije sám v prenajatom byte, v ktorom býval aj spolu s matkou a deťmi pred odlúčením. V predmetnom byte majú deti zariadené svoje detské izby. Maloletý B. má aj množstvo hračiek. On vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť ako živnostník a vie si prispôbiť svoj čas tak, aby sa vedel deťom venovať v dostatočnej miere. Ovláda všetky domáce práce a v problematických situáciách už má teraz prisľúbenú pomoc zo strany rodinných príslušníkov.

Návrh na zmenu umiestnenia maloletých detí podal najmä z dôvodu, že matka chce s nimi odísť do D., pričom nepozná toto prostredie, ale aj v prípade, ak by aj matka nešla s deťmi do D. žiada, aby mu boli deti zverené do výchovy a starostlivosti, nakoľko si myslí, že matka nemá vhodné prostredie. Myslí si, že malotú B. vychováva proti nemu a taktiež malotý B., keď ku nemu niekedy prišiel povedal, že ho zbila matka. On ovláda všetky domáce práce. S malotou B. sa nestýka, len s malotým B., ktorý však u neho neprespáva. Keď sú spolu hrajú sa, robia rôzne predškolské aktivity, kreslia. O malotého by vedel zabezpečiť celodennú starostlivosť a taktiež by sa vedel postarať aj o B.. Je toho názoru, že zdravotný stav maloletých detí sa rapídne zhoršil po odlúčení rodičov, pretože pokiaľ rodičia žili v spoločnej domácnosti deti nenavštevovali odborných lekárov. Je preto toho názoru, že hlavne nevhodné prostredie na strane matky je dôvodom, pre ktorý deti potrebujú špecialistov. Styk s malotým B. prebieha aj nad rámec času určeného v rozsudku, pričom matka mu v podstate vychádza v ústrety. Z tohto aj vyplýva záver, že matke je presvedčená, že on ako otec vie zabezpečiť starostlivosť o malotého B.. Býva v pôvodnom byte, kde žili spolu ako rodina, deti tam majú zariadené detské izby aj svoje hračky, takže v podstate by sa nič nezmenilo. Malotý keď má ísť domov k matke, tak plače a nechce od neho odísť.

Matka žiadala návrh otca na zmenu umiestnenia maloletých detí zamietnuť. Uviedla, že otec je podnikateľom, tak si nevie predstaviť ako by sa vedel o maloleté deti postarať. Zdravotné problémy maloletých detí začali nielen keď sa odlúčili, ale keď ešte spolu žili ako rodina. S otcom maloletých nežijú v spoločnej domácnosti už dva roky, a otec na nich poslal štyroch ľudí, ktorí ich mali rozrezať, riešila to aj kriminálna polícia a doteraz to aj rieši, lebo to bolo zastavené a odvtedy maloletá dcéra nikde nechodí ani nemá kamarátky. Myslí si, že od tejto doby sa otca bojí. Maloletý B., keď má ísť k otcovi najprv plače, potom zase plače keď má ísť domov, a keď príde, tak jej vulgárne nadáva. V prípade, ak by jej otec finančne pomohol tu na Slovensku, tak by neodišla do D. aj s maloletými deťmi. Myslí si, že otec by sa o deti nevedel postarať, nakoľko sa nevie postarať ani sám o seba. Nad rámec výživného maloletým deťom nič nekupuje.

Má za to, že od posledného rozhodnutia súdu nedošlo k zmene pomerov, a myslí si, že otec podal návrh na zmenu umiestnenia len z dôvodu, že chce s maloletými deťmi vycestovať do L. P., pričom si neuvedomuje skutočnosť, že ona ako matka chce lepšie zabezpečiť svoje deti, čím háji ich záujmy. Pokiaľ otec chcel zabezpečiť zmenu umiestnenia maloletých detí mohol tak robiť počas predchádzajúcich konaní a nie účelovo, teraz.

Od času ako otec opustil spoločnú domácnosť vychováva deti podľa svojich možností a schopností, vzorovo sa o nich stará, maloletú každú deň odprevádza do školy aj zo školy, vozí ju autom a pomáha jej aj so štúdiom. Pri výchove jej pomáhajú aj starí rodičia, ktorí s ňou bývajú v spoločnej domácnosti. Vzhľadom na diagnostikovaný syndróm ADHD u maloletého B., tento vyžaduje jej zvýšenú starostlivosť, stabilné výchovné prostredie, ktoré má v plnej miere zabezpečené u nej. Maloletý po styku s otcom je ťažko zvládnuteľný, je vzdorovitý. Má za to, že otec negatívne ovplyvňuje maloletého a vychováva ho proti nej. Spory medzi rodičmi negatívne vplyvujú aj na maloletú B..

Čo sa týka jej pomerov, má zabezpečené stabilné výchovné prostredie, vlastní štvorizbový byt, pričom otec nevlastní ani byt, ani dom a vykazuje len nízke príjmy o čom predložil dôkazy v konaní o zvýšenie výživného, kde vyplývalo, že nevedel platiť ani nájomné za byt, že musel predať auto, aby mohol vyplatiť zameškané nájomné.

Matka na pojednávaní súdu dňa 17.03.2015 uviedla, že sa rozhodla, že do D. nevycestuje, nakoľko si myslí, že to bude v záujme maloletých detí a nechce ich otcovi ublížiť. Taktiež dodala, že maloletý bol naposledy u otca 15.02.2015, pričom ho odniesla na silu, keďže predtým bol chorý a na určený styk k otcovi nechcel ísť. Keď nechcel ísť k otcovi napísala mu správu, že dieťa nepôjde a otec s tým súhlasil, nakoľko jej napísal, že nechce na silu vynucovať, aby dieťa ku nemu. Aj maloletej B. povedala, že k otcovi môže ísť hocikedy, nielen vtedy keď má upravený styk. Bola by rada, aby to ostalo tak, ako doteraz, aby deti boli zverené jej, a aby bol styk tak, ako bol naposledy určený, resp. hocikedy aj inokedy, bola by rada keby deti išli ku otcovi, nakoľko je ich otcom.

Kolízny opatrovník uviedol, že súdu podal správu, na ktorej trvá. Čo sa týka pracovných aktivít otca, k tomuto sa nevedel vyjadriť, matka je na predĺženej materskej dovolenke a teda zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého B.. Pri sociálnom šetrení, ktoré trvá približne 30 minút vykonal pohovor s maloletou B., čo sa týka maloletého pri návšteve zistil, že je veľmi aktívny a je veľmi viazaný na matku. To, ako by sa správal v prítomnosti otca, nevie posúdiť. Súdu navrhol, aby deti boli ponechané v starostlivosti matky.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, maloletej B. P., výsluchom znalkyne, prečítaním správ z prešetrenia pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Fiľakovo, rozsudkov Okresného súdu Lučenec číslo konania 11Nc/224/2000-15, P33/2001-10, 11P/212/2007-21, 5P/172/2012-24, 8P/101/2013-192, spisová značka 7P/70/2014, listinných dôkazov preukazujúcich príjem matky, otca, záverov Znaleckého posudku číslo 2/2015 Mgr. J. T., , uznesenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/69/2014-35 zo dňa 21.10.2014, ktorým súd rozhodoval o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, a ktorým matke zakázal predbežne vycestovať do zahraničia spolu s maloletými deťmi do času právoplatného rozsudku vo veci vedenej na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 7P/70/2014, kde prebieha konanie o udelenie súhlasu k vycestovaniu maloletých detí do cudziny, lekárskeho posudku MUDr. V. a zistil nasledovný skutkový stav:

Na žiadosť súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Filákovo vykonal šetrenie v domácnosti matky a vykonal pohor s maloletými deťmi, pričom súdu dňa 17. 10. 2014 doručil správu, z ktorej vyplývajú tieto skutočnosti: Dňa 16. 10. 2014 bolo vykonané sociálne zisťovanie na adrese trvalého pobytu matky Q. P.. Bola zastihnutá v domácnosti na adrese trvalého pobytu spolu s maloletými deťmi B. a B. P.. V domácnosti s nimi žijú aj starí rodičia maloletých detí Q. P. D. Q. P., ktorí sú poberatelia dôchodku v úhrnnej sume 720 €. Spoločne obývajú 4-izbový byt, ktorý je na mene matky. Všetky miestnosti sú zariadené vkusným účelovým nábytkom, v domácnosti je hygiena na veľmi dobrej úrovni. Výdavky spojené s bývaním uhrádzajú v plnej výške starí rodičia.

Matka je na predĺženej materskej dovolenke, z dôvodu že jej syn B. P. potrebuje sústavnú celodennú, celonočnú starostlivosť a dohľad matky. Na základe doporučenia odborných lekárov má materskú dovolenku predĺženú do 4 rokov veku dieťaťa. Jej príjem tvoria prídavky na 2 maloleté deti, rodičovský príspevok a výživné od otca maloletých detí.

Matka v čase návštevy bola zamestnancami úradu oboznámená s dôvodom sociálneho zisťovania v domácnosti. Skutočnosť ohľadom plánovania vycestovania do L. P. spolu s maloletými deťmi potvrdila, uviedla však, že vybavovanie ohľadne pobytu vo L. P. bude mať ešte dlhší priebeh.

Zamestnancami úradu bola poučená o skutočnosti, že na základe právoplatnosti Rozsudku Okresného súdu v Lučenci č. k.:5P/172/2012-24 má otec maloletých detí upravený styk, preto vycestovať do zahraničia nemôže bez jeho súhlasu. V prípade ak by tak učinila môže to byť kategorizované ako únos. Poučenie zobrala na vedomie čo potvrdila svojim podpisom na zázname z vykonaného šetrenia.

K styku maloletých detí s otcom uviedla, že maloletá B. svojho otca už dlhšie obdobie jednoznačne odmieta. Styk s ním sa neuskutočňuje, čo potvrdila aj dcéra B..

S maloletým synom B. sa stretáva otec podľa stanoveného styku, ktorý je daný rozsudkom, avšak po návrate domov do domáceho prostredia má matka s maloletým ešte väčšie problémy. Používa vulgárne výrazy, je ťažko zvládateľný, vzdorovitý.

Matka uviedla aj skutočnosti, že obidve maloleté deti majú zdravotné problémy. Sú pod pravidelným dohľadom detských psychiatrov, psychológov, navštevujú neurologickú, kardiologickú ambulanciu a s maloletým B.Š. i kožnú ambulanciu.

Podľa vyjadrenia matky negatívny vplyv na psychický vývin maloletých detí majú neustále spory s ich otcom.

Pohovor s maloletým B. P. sa vzhľadom na jeho vek neuskutočnil, počas návštevy bol prítomný, neustále však napomínaný matkou i starou matkou.

Je u neho diagnostikovaný syndróm ADHD.

Prítomnosť zamestnancov v domácnosti u maloletej B. spočiatku vyvolalo negatívne dojmy, s odôvodnením, že dôvodom návštevy je pravdepodobne jej otec. Počas rozhovoru uviedla, že v žiadnom prípade sa nechce stretávať s otcom. Na stretnutí s ním bola pred rokom, odvtedy osobný kontakt mali len na niekoľko minút pri náhodnom stretnutí. Uviedla, že počas stretávania sa s ním sa jej neustále vysmieval, chcel v nej vyvolať pocit menejcennosti, bojí sa ho. Okrem poskytovania výživného maloletá poznamenala, že jej aj na meniny a narodeniny posielal iba SMS-ky, za ktoré sa ona zvykne poďakovať. Na jej SMS-ky k jeho sviatkom je on však bez odozvy. Vyjadrila sa, že v súčasnej dobe už nemá žiadnu citovú väzbu k svojmu otcovi, vplyvom jeho správania v poslednom období jej city k nemu celkom vychladli.

Počas letných prázdnin bola na návšteve vo L. P., majú tam príbuzných. Veľmi rada by v budúcnosti s matkou a svojim bratom odišla znovu do zahraničia, ako dôvod uviedla aj to, že by tam mali konečne pokoj a klud.

Zo správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov zo dňa 10.03.2015 má súd preukázané, že podľa vyjadrenia matky sedenie u znalca prebiehalo v poriadku, maloleté deti s otcom komunikovali. Následne ešte dva víkendy sa uskutočnil styk maloletého B. s otcom, i keď v nedeľu 15.02.2015 už iba na naliehanie matky. Odvtedy sa styk neuskutočnil, jednak pre chorobu maloletého a jednak pre jeho odmietavý postoj k otcovi. Maloletý svoje odmietanie zdôvodnil tým, že mu otec zakazuje cumieť. U maloletej B. naďalej pretrváva odmietanie voči osobe otca. Maloletá z osemročného gymnázia prestúpila na Základnú školu na R.Ž. C. L. Z.. Navštevuje ôsmy ročník. Maloletý B. doposiaľ predškolské zariadenie nenavštevuje. Otec maloletých detí ohľadne styku potvrdil skutočnosti uvádzané matkou. K danej situácii sa vyjadril, že je z nej veľmi znechutený a veľmi ho mrzí odmietavý postoj detí k jeho osobe, avšak nechce naliehať a tým zhoršovať celkovú situáciu.

Z rozsudkov Okresného súdu Lučenec má súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 11Nc/224/2000-15 zo dňa 29. 11. 2000 bola maloletá B. P. (v súčasnosti P.) zverená do výchovy a starostlivosti matky Q. P. (v súčasnosti P.). Otcovi B. P. (v súčasnosti P.) výživné určené nebolo. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30. 11. 2000. (Spisy sa v čase vyhlásenia rozsudku nachádzali na Krajskom súde Banská Bystrica).

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. P/33/2001-10 zo dňa 19. 04. 2002 bol upravený styk otca s maloletou B.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26. 04. 2002.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/212/2007-21 zo dňa 06. 06. 2007 súd schválil dohodu rodičov v znení, že otcovi B. P. bolo určené výživné na maloletú B. na sumu 2.000 Sk mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14. 06. 2007.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/172/2012-24 zo dňa 25. 01. 2013 súd ponechal maloletú B. P. v starostlivosti matky ako aj maloletého B. P., návrh matky na zvýšenie výživného zamietol a otcovi určil výživné na maloletého B. P.. Zároveň súd upravil styk otca s maloletými deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 15CoP/28/2013-46 zo dňa 27. 05. 2013.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/101/2013-192 zo dňa 13. 08. 2014 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/172/2012-24 zo dňa 25. 01. 2013 vo výroku o výživnom tak, že zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletého B. zo sumy 40 Eur mesačne na sumu 60 Eur mesačne počnúc od 01. 01. 2014 a na maloletú B. zvýšil otcovi výživné zo sumy 66,39 Eur na sumu 100 Eur mesačne počnúc od 01. 01. 2014. Rozsudok nie je právoplatný, otec maloletých detí podal voči rozhodnutiu súdu odvolanie. Spis sa tohto času nachádza na Krajskom súde Banská Bystrica.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/70/2014 súd zistil, že matka maloletých detí na tunajší súd podala dňa 20. 10. 2014 návrh na udelenie súhlasu za otca na vycestovanie maloletých detí do zahraničia. Súd konanie uznesením číslo konania 7P/70/2014-108 zo dňa 10.02.2015 prerušil do právoplatného skončenia o predmetnej veci o zmenu umiestnenia maloletých detí.

Otec do súdneho spisu doručil daňové priznanie za rok 2013, z ktorého má súd preukázané, že jeho príjem za rok 2013 bol vo výške 1 534,20 Eur, čo je mesačne 127,85 Eur netto.

Otec do súdneho spisu doručil zmluvu o nájme bytu kde prenajímateľom je Mgr. S. Q., z ktorého má súd preukázané, že od 01.10.2014 má byt vo Z. na Z. K. XX v prenájme a mesačne platí 40,--Eur nájomné a za elektrickú energiu a zemný plyn 133,93 Eur mesačne.

Matka je na predĺženej materskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok naposledy vo výške 203,20 Eur mesačne a prídavok na dve maloleté deti vo výške 47,04 Eur mesačne.

Zo záverov Znaleckého posudku číslo 2/2015 znalkyne Mgr. J. T. má súd preukázané, že matka je pre obidve maloleté deti primárnou osobou v ich vývine, ktorá v plnej miere saturuje ich potrebu bezpečia a istoty.

Ku matke majú najintenzívnejší citový vzťah. Maloletá B. má v súčasnej dobe ku otcovi ambivalentný citový vzťah, otca má rada a zároveň ho odmieta, čo je pravdepodobne spôsobené prístupom otca ku nej, neprimeranou komunikáciou a spormi rodičov, a prebiehajúcim súdnym konaním, ktoré pre maloletú predstavuje psychickú záťaž a evokuje pocity úzkosti a ohrozenia.

Maloletý B. má ku otcovi pozitívny citový vzťah. Matka má ku svojim maloletým deťom intenzívny pozitívny citový vzťah s poznaním a rešpektovaním ich potrieb a silnou potrebou chrániť ich. Jej výchovné prístupy ku maloletým deťom sú primerané, realistické a empatické s rešpektovaním ich potrieb a prání. Otec má ku svojim deťom pozitívny citový vzťah s potrebou byť súčasťou ich vývinu a podieľať sa na ich výchove, jeho prístupy sú racionálne, pričom v určitých situáciách sa hlavne ku svojej dcére vzhľadom k jej veku a prežívaniu nedokáže primerane emočne priblížiť. Vzťah rodičov je obojstranne negatívne emočne sýtený, ich komunikácia je narušená, bez vzájomnej snahy o konštruktívne riešenie problému, pričom ich konfliktná komunikácia má negatívny dopad na ich maloleté deti a u detí evokuje obranné mechanizmy. Obidvaja rodičia obhajujú svoju subjektívnu pravdu, ich vzťah je narušený, negatívne emočne sýtený, bez snahy a ochoty dospieť ku konsenzu v záujme svojich maloletých detí.

Obidvaja rodičia disponujú primeranými mentálnymi a osobnostnými predpokladmi k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti, pričom matka je v ich vývine primárnou osobou, prostredníctvom ktorej si vytvárajú vzťah k iným ľuďom a okoliu a saturuje u detí pocit ochrany a bezpečia.

Záujem maloletých detí, saturovanie ich emočných potrieb s rešpektovaním ich aktuálneho psychického a emočného stavu si v súčasnej dobe vyžaduje, aby boli ponechané v osobnej starostlivosti matky. Styk maloletého B. s otcom poslednou úpravou súdu je v súčasnej dobe postačujúci, styk malotej B. s otcom je vhodné neurčiť a ponechať ho na rozhodnutie malotej. Nútenie do striktno určeného styku s otcom bez rešpektovania jej postoja môže mať na jej vývin negatívny emočný vplyv. Otec by sa mal snažiť porozumieť svojej dcére a snažiť sa k nej emočne priblížiť.

Z dôvodu, že zo strany otca maloletých detí bol znalecký posudok znalkyne Mgr. J. T. namietaný, súd znalkyňu na pojednávaní dňa 17.03.2015 aj vypočul.

Znalkyňa Mgr. J. T. uviedla, že v plnom rozsahu trvá na záveroch svojho znaleckého posudku a nemá dôvod nič v ňom meniť. Pre ňu ako znalca je v prvom rade dôležitý záujem maloletých detí a nie záujem rodičov. Tým, že rodičia nedokážu komunikovať medzi sebou, paradoxne ubližujú tým maloletým deťom, ktoré sa nedokážu brániť a z tohto vyplývajú určité problémy. Vzhľadom na skutočnosť, že otec v návrhu požadoval deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a vzhľadom na to, že má priateľku považovala za potrebné aj ju požiadať, aby prišla na znalecké vyšetrenie. Žiadne vznesené námietky k jej účasti na znaleckom vyšetrení podané neboli. V návrhu otec uvádza, že kontakt detí s jeho priateľkou je sporadický, keď sa náhodne stretnú, avšak toto tvrdenie otca nepovažuje za pravdivé, nakoľko správanie sa maloletého syna nesvedčilo o neznámosti tejto osoby. Z reakcie a správania dieťaťa predpokladá, že otcovu priateľku pozná nielen z náhodných stretnutí, ale s vysokou pravdepodobnosťou je účastná aj styku otca s maloletým dieťaťom. U oboch rodičov chýba to, že nedokážu povýšiť svoj záujem nad záujem maloletých detí. Z hľadiska ontogenetického vývinu detí sa stáva primárnou osobou tá osoba, ktorá zabezpečuje intenzívnu starostlivosť o deti od narodenia. Prostredníctvom tejto osoby si dieťa vytvára sociálne a emočné väzby ku druhým ľuďom. V prípade P. detí tou primárnou osobou, ktorá zabezpečovala vývin detí s plným poznaním potrieb detí je matka.

Z lekárskej správy MUDr. R. V., všeobecnej lekárky pre deti a dorast zo dňa 06.03.2015 má súd preukázané, že maloletý B. je dispenzarizovaný na neurologickej ambulancii pre febrilný kolaps, febrilné kŕče, zatiaľ bez liečby. Taktiež je sledovaný na kardiologickej ambulancii, na kožnej ambulancii. U chlapca je hyperkinetická porucha správania. Na ambulanciu chlapec prichádza v doprovode matky, zakaždým s bežnými infekciami dýchacích ciest cca 6krát do roka. Čo sa týka malotej B., táto je dispenzarizovaná na pedopsychiatrickej ambulancii, neurologickej ambulancii, kardiologickej ambulancii, očnej ambulancii a v endokrinologickej ambulancii. Na ambulanciu prichádza stále v doprovode matky s infekciami dýchacích ciest bežnými, eventuálne s bolesťami chrbta.

Uznesením Okresného súdu Lučenec číslo konania 12P/69/2014-35 zo dňa 21.10.2014, ktorým súd rozhodoval o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, a matke zakázal predbežne

vycestovať do zahraničia spolu s maloletými deťmi do času právoplatného rozsudku vo veci vedenej na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 7P/70/2014, kde prebieha konanie o udelenie súhlasu k vycestovaniu maloletých detí do cudziny. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.11.2014.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 154 ods. 1 O. s. p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách medzinárodné zmluvy na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi. Dňa 20.11.1989 bol v E. U. prijatý Dohovor o právach dieťaťa, ktorý pre ČSFR nadobudol platnosť dňom 6.2.1991. Podľa článku 3 ods. 1 uvedeného Dohovoru záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. V zmysle článku 7 ods. 1 uvedeného Dohovoru každé dieťa okrem iného má právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Podľa článku 18 ods. 1 Dohovoru štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pri tom záujem dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Tie sú povinní chrániť aj podľa Dohovoru o právach dieťaťa - uverejneného ako Oznámenie č. 104/91 Zb. tak, aby sa v každom prípade zabezpečil najlepší záujem dieťaťa, ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Výchova dieťaťa musí byť zameraná na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho nadania, rozumových a fyzických schopností, na prípravu, na aktívny život v dospelom veku a podobne.

Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine, článkov Dohovoru o právach dieťaťa, ktorým je súd v tomto konaní viazaný, vyplýva, že rozhodujúcim hľadiskom pri akejkoľvek úprave dotýkajúcej sa vzťahu medzi rodičmi a deťmi je záujem maloletého dieťaťa.

Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ale najmä v ich vzájomnej súvislosti mal súd preukázané, že návrh otca na zverenie maloletých detí do jeho výchovy a starostlivosti v danom prípade nie je dôvodný. Súd podotýka, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 5P/172/2012-24 dňa 25.01.2013 súd rozhodol tak, že ponechal maloletú I. v osobnej starostlivosti matky, maloletého B. zveril do osobnej starostlivosti matky, návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú B. zamietol, otcovi určil výživné na maloletého B. a upravil styk s maloletým B. a maloletou B.. Rozsudok v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica číslo konania 15CoP/28/2013-46 nadobudol právoplatnosť dňa 27.05.2013. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/101/2013-192 zo dňa 13.08.2014 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 5P/172/2012-24 zo dňa 25.01.2013 vo výroku o výživnom na maloleté deti tak, že zvýšil výživné otcovi na maloletú B. zo sumy 66,39 Eur na 100,--Eur mesačne a na maloletého B. zo sumy 40,--Eur mesačne na 60,--Eur mesačne počnúc od 01.01.2014. Rozsudok vo veci nie je právoplatný, otcom bolo podané odvolanie.

Z uvedených rozhodnutí Okresného súdu Lučenec má súd preukázané, že v konaní kde rozsudok bol vyhlásený v auguste 2014 číslo konania 8P/101/2013-192 otec maloletých detí nežiadal zveriť maloleté deti do svojej výchovy a starostlivosti, ale rozhodovalo sa len o návrhu matky na zvýšenie výživného. Pokiaľ už v tomto konaní by aj súd mal preukázané, že u matky nie sú splnené podmienky na to, aby zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti súd ex officio v zmysle § 81 ods. 1 O. s. p. by začal konanie vo veci zmeny umiestnenia maloletých detí po zistení a prešetrení pomerov kolíznym opatrovníkom. Súd je toho názoru, že otec návrh na zmenu umiestnenia maloletých detí podal hlavne z dôvodu, aby matke znemožnil vycestovať s deťmi do zahraničia, nakoľko ako sám uviedol nemohol by sa s deťmi stykať. Na pojednávaní súdu však uviedol, že návrh by bol podal aj keby matka nechcela vycestovať s deťmi do zahraničia, nakoľko podľa jeho názoru nie sú u matky vytvorené vhodné podmienky. Z vykonaného dokazovania, či už z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, z vypočutia maloletej B., ale aj zo znaleckého posudku znalkyne R.. T. má súd preukázané, že nenastala taká zmena pomerov, ani u matky, ani u otca, ani u maloletých detí, ktorá by odôvodňovala zmeniť naposledy vydané rozhodnutie Okresného súdu Lučenec, ktorým upravoval práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom má súd preukázané, že matka sa o deti stará, navštevuje s nimi podľa potreby lekárov, čo má súd preukázané aj zo správy od MUDr. V.. Aj zo záverov znaleckého posudku má súd preukázané, že obaja rodičia majú dobrý vzťah k deťom, avšak matka je v ich vývine primárnou osobou, prostredníctvom ktorej si vytvárajú vzťahy k iným ľuďom a okoliu, a saturuje u detí pocit ochrany a bezpečia. Čo sa týka maloletej B., táto sama vzhľadom na svoj vek chcela byť vypočutá pred súdom a uviedla, že chce ďalej zostať bývať s matkou a so svojim bratom. Čo sa týka maloletého B., ako vyplýva aj z objektívnej symptomatológie (viď č. I. 129 až 130 spisu) pri vyšetrení znalkyňou odmietal ísť od matky, s otcom spontánne nekomunikoval, na pokyn znalkyne, aby išiel ku otcovi reagoval hnevom negativisticky, otcovi sa bránil. Pri odchode matky z ambulancie maloletý plakal, odmietal s otcom zostať, odchádzal za matkou, po chvíli sa vracal, keď sa ukludnil, otca objímal. Po oboznámení sa so situáciou a prostredím dieťa sa ukludnilo za začínalo s otcom komunikovať, počas vyšetrenia bol ochotný ostať s otcom v čakárni. Citové vzťahy maloletého sú najintenzívnejšie ku matke, matka je pre dieťa v súčasnom vývinovom období primárnou osobou v jeho vývine. Aj keď obaja rodičia majú pozitívny citový vzťah k maloletým deťom jednoznačne v súčasnosti vzhľadom aj na zdravotný stav maloletých detí si ich záujem vyžaduje, aby boli ponechané v osobnej starostlivosti matky, nakoľko matka je v ich vývine primárnou osobou.

Súd mal za to, že v súčasnosti tak, ako uviedla aj znalkyňa v znaleckom posudku je postačujúci styk otca s maloletým N. tak, ako bol naposledy upravený rozhodnutím Okresného súdu Lučenec spisová značka 5P/172/2012, vzhľadom aj na skutočnosť, že v súčasnosti maloletý otca odmieta a čo sa týka maloletej B. na rozdiel od znalkyne je súd toho názoru, že taktiež je potrebné ponechať upravený styk otca s maloletou B. ako bol naposledy upravený rozhodnutím Okresného súdu Lučenec spisová značka 5P/172/2012, nakoľko je potrebné aby napriek tomu, že maloletá v súčasnosti odmieta sa stretávať s otcom, aby bol styk presne stanovený, aby maloletá vedela kedy môže ísť k otcovi, pokiaľ má záujem na stretnutí s ním, čo však otec nevynucuje násilím, pretože obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj svojich detí, avšak v prvom rade obidvaja by mali mať na zreteli záujem svojich detí. Súd zdôrazňuje, že je potrebné, aby si otec vybudoval nanovo svoj vzťah k maloletej B., na čo by mu mala byť nápomocná hlavne matka detí a preto je dôležité, aby rodičia medzi sebou začali komunikovať a svoje záujmy nepovyšovali nad záujmy maloletých detí.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.